

Debatt: "Svensk Vindenergis manipulationer"

Hemkommen efter semestern tar jag del av DD:s artiklar om vindkraften. Den artikel som jag reagerar starkast emot är den framställning som branschorganisationen Svensk Vindenergi gör i DD den 9 juli, och som inte kan få stå oemotsagd.

Vd för Svensk Vindenergi, Daniel Badman, påstår att: "Vindkraft byggs för att motverka klimatförändringar". Men försäljningsargumentet är falskt. Daniel Badman ska inte försöka inbilla tidningens läsare att de vinstdrivande skogsbolagen Stora Enso, SCA, Holmen Skog, Sveaskog, Vattenfall med flera bolag bygger vindkraftparker för att de vill rädda klimatet. Vindkraft är snarare en affärsidé – att tjäna pengar genom frikostiga skattesubventioner från oss skattebetalare. Detta sker bl.a. genom att regeringen har gett Energimyndigheten (2018-02-06) i uppdrag att fördela 70 miljoner kronor per år i vindkraftspremier till Sveriges kommuner om dessa ställer sig positiva till vindkraftexploatering. Våra skattemedel, dina och mina pengar.

Vindkraftverket som slog ihjäl den fridlysta Kungssörnen den 7 maj 2021 vid vindkraftparken på Orrberget, är ytterligare bevis på vindkraftverkens dödliga påverkan på skogens fåglar. Foto: Anders Janols

Som all annan vinstdrivande företagsamhet handlar det om Pengar – ingenting annat. Branschorganisationen Svensk Vindenergi talar och skriver i egen sak genom en vilseledande argumentation och försöker därigenom få politiker och andra beslutsfattare, och en alltmer kritisk folklig opinion, att tro att vindkraftexploatering av våra sista gemensamma skogslandskap måste genomföras.

65 procent av vindkraftverken i Sverige ägs idag av utländska storbolag, där vinsterna går via storbanker i Luxemburg och Zürich till konton i Panama. Som all annan industriverksamhet handlar det om insatt kapital och avkastningskrav till aktieägare. Vindkraftbolagen vill ha så stor vinst som möjligt och en del av vinsten lagras upp i företagen för att skapa ännu större vinster längre fram i tiden. Vindkraftsindustrin vill få oss alla att använda så mycket energi som möjligt, och ju mer energi som går åt i det överkonsumtionssamhälle vi har desto mer pengar tjänar vindkraftsindustrin.

Det medvetna manipulerandet av olika slags fakta tyder inte på något större samhällsansvar.

Daniel Badman påstår också att: "det är svårt att få tillstånd". Det stämmer inte. En masterstudent på Södertörns högskola begärde ut samtliga beslut enligt miljöbalken rörande vindkraft i kommunerna mellan år 2010–2019. Resultatet visar att avslagen var 25 procent, men tillstyrkan 75 procent. Enligt Lorentz Tovatt har 7 procent av vindkraftsprojekten i de fyra nordligaste länen stoppats medan hela 93 procent har tillstyrkts (åren 2014–2018) och 86 procent har tillstyrkts i övriga Sverige. (Mats Nilsson, docent i miljöekonomi, Södertörns högskola, SvD 2021-06-22.)

Vindkraftbranschen utgör ett hot mot grundläggande biologiska värden. Värden som för alltid går förlorade vid en exploatering. Funktionella skogsekosystem slås sönder av en alltmer brutal vindkraftexploatering med bland annat nybyggda 30 meter breda skogsvägar, ofta rakt in i tidigare oförstörda skogslandskap. Kungsörnens och tjäderns livsmiljöer slås sönder genom sönderstyckning av tidigare intakta habitat. Där finns döden hela tiden närvarande genom de i hög hastighet snurrande vindkraftsvingarna, som närsomhelst klipper sönder skogens flygande innevånare.

Detta är också exakt vad som hände den 7 maj 2021 inom Orrbergets vindkraftpark, Ludvika kommun, då en ung kungsörnshona, ringmärkt i Norge året innan, dödades av vindkraftverket nr 3. En vecka senare var det en tjäderhöna, som slogs ihjäl av vindkraftsvingarna vid samma vindkraftpark.

Badman säger också: "prövningsprocessen är noggrann, tillvägagångssättet med samråd, kungörelse, remissvar är en demokratisk process som säkrar att verksamheten som får tillstånd bedrivs med minsta möjliga påverkan". Att detta inte stämmer visar en doktorsavhandling av Johanna Liljenfeldt vid Umeå Universitet, Samhällsvetenskapliga fakulteten, Institutionen för geografi och ekonomisk historia, 2017:1: "Där vinden viner: vindkraftsutbyggnadens socio-politiska geografi i Finland, Norge och Sverige". Minskad demokrati när vindkraft planeras blir följden visar Liljenfeldt. Genom att ta bort olika moment blir planeringsprocessen snabbare och allmänheten får sämre möjligheter att påverka vindkraftsutbyggnaden säger hon. Folket marginaliseras. Vindkraftsbranschen ser naturvård och kulturmiljövård som hinder i sin hantering och därför bagatelliseras sådana värden inom ramen för industrins hela ekonomiska övermakt.

Det blir patetiskt när VD Daniel Badman säger: "som säkrar att verksamheten som får tillstånd bedrivs med minsta möjliga påverkan". Att detta inte stämmer visar bl.a. justitiemordet på en tjäderspelplats med 15 revirhävdande speltuppar på Orrberget, Ludvika kommun, som slogs sönder av uppförandet av vindkraftparken år 2018. Vindkraftparken skulle nämligen ovillkorligen byggas mitt i tjäderspelplatsen – trots att det gick att flytta vindkraftverken utanför tjädrarnas spelplats.

Det medvetna manipulerandet av olika slags fakta tyder inte på något större samhällsansvar. Hundratals, kanske tusentals, upprörda, ledsna och uppgivna människor ser nu sina älskade hem, fritidshus och urgamla fäbodmiljöer förvandlas till bullrande industriområden, där deras fastigheter sjunker i värde.

Vindkraftverk sänker fastighetsvärdet visar den vetenskapliga rapporten Sustainability. Där analyseras 99 227 försäljningar av fastigheter för åren 2013 till 2018. Den visar att inom 2 kilometer från vindkraftverk så sjönk fastighetens värde med cirka 20 procent till skillnad mot fastigheter som låg 20 kilometer eller längre bort från vindkraftverken. (M. Wilhelmsson, professor i fastighetsekonomi vid KTH och H. Westlund, professor KTH, SvD 2021-06-26.) Men det bryr sig inte vindkraftbranschen om. Ty i deras cyniska värld är terawattimmar och tekniska energisystem viktigare. Det handlar om ett systematiskt manipulerande av fakta.

Göran Rönning
Skoglig debattör